

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Prædicator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

trōmittere possint circa has confraternitates, & laicorum collegia. Vide Patif. no
 rabiliter in conf. 34. volum. 4. & Nauar. in conf. 3. de foro compet. in nouis, Bor-
 gnin. Cavale. decis. 17. n. 16. par. 2. quibus adde Conc. Trident. sess. 22. de refor.
 cap. 8. & 9. Item an possit compelli ab Episcopo, & censuris distingi, vt accedat
 ad publicas processiones, Respondeo pluries per Sacram Congregationem fuisse
 decretum non posse compelli, vt fuit etiam rescriptum Episcopo Scalensi teno-
 ris sequentis. Reuerendissime Domine vt frater. Quamuis Theofauratij Magi-
 stri, & Confratres Sanctæ Mariæ Anunciatae magis conscientia suæ, ac pietati
 satisfecissent si amplitudini tuæ, eos ad publicas processiones vocati morem ges-
 sissent, cum tamen ad eas accedere detestauerint, neque ab amplitudine tua cō-
 pelli, neque vllis propterea censuris distingi, atque innotari debuerunt, quod
 sapius alias consulti responderunt Illustrissimi Patres Sacri Concilii Trident. Inter-
 pretes, itaque interdictum hac de causa latum protinus tollas oportet, ac de ce-
 tero a similibus compulsionibus omnino abstineas, Deus amplitudinem tuam
 incolumem seruet.

Romæ die 6. Maij. 1597.

Amplitudinis Tuæ vt frater.

Cardinalis Mathianus.

P R A E D I C A T O R .

Leo X.

*Congr.
 titul. de
 offi. ord.
 vel de
 offic. de
 lega. ac
 titul. de
 pmi.*

PRÆTER Summissas sciendum est, quod de Prædicatorum officio, eorum-
 que examine, & approbatione extat Leonis X. constitutio in Concilio Latera-
 nen. fol. 205. in Bullar. incip. Supernæ. & infra.

Sacro approbante Concilio statuimus, & ordinamus, vt nullus, tam clericus
 secularis, quam cuiuscunque etiam Mendicantium Ordinis Regularis aut qui-
 vis alius, ad quem facultas prædicandi, tam de iure, quam de consuetudine, vel
 privilegio, aut alias pertinet, ad huiusmodi officium exercendum admittatur, nisi
 prius per superiorem suum respectiue diligenter examinatus, (in qua re conscien-
 tiam ipsius superioris oneramus) ac morum honestate, atate, doctrina, probita-
 te, prudentia, & vita exemplaritate ad illud aptus, & idoneus reperitur, & hic
 quocunque postea prædicaturus accesserit, de huiusmodi examine, & idoneitate
 sua per literas authenticas, seu alias sui examinatoris, approbatorisque, Episcop-
 pis, & alijs locorum ordinariis fidem legitime faciat. Mandantes omnibus, qui
 hoc onus sustinent, quique in futurum sustinebunt, vt Evangelicam veritatem,
 & Sanctam Scripturam iuxta declarationem, interpretationem, & ampliationem
 Doctorum, quos Ecclesia, vel vsus futurus approbavit, legendosque hætenus
 recepit, & in posterum recipiet, prædicent, & explanent, nec quicquam eius pro-
 prio sensui contrarium, aut dissonum adijciant, sed illis semper insistant, quæ ab
 ipsius Sacræ Scripturæ uerbis, & præfatorum Doctorum interpretationibus, ri-
 te, & sane intellectis non discordant. Tempus quoque præfixum futurorum ma-
 lorum, uel antichristi aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel asserere,
 nequaquam præsumant, cum veritas dicat. Non est ueltrum nosse tempora, vel
 momenta, quæ pater posuit in sua potestate, ipsosque qui hætenus similia asse-
 rere ausi sunt, mentitos, ac eorum causa reliquorum euā recte prædicationum au-
 thoritati non modicum detractum fuisse constet: inhibentes omnibus, & singu-
 lis Clericis secularibus, vel regularibus præfatis, ceterisque cuiuscunque status,
 gradus,

gradus, & ordinis existant, qui hoc onus assument, ne de cetero in sermonibus suis publicis, alia quaeque futura ex literis sacris constanter praedicere, nec illa a Spiritu Sancto, vel diuina reuelatione se habuisse affirmare, & alienas inanesque diuinationes asseuerando, aut alio quocumque modo tractanda assument, sed ex diuina vocis praeepto Euangelium omni creatura cum vitiorum detestatione, & virtutum commendatione enucleent, & declarent, & pacem ac dilationem mutua a Redemptore nostro tantopere commendatam, ubique fauentes, non scindant vestem inconsuilem Christi, sed ab Episcoporum, & Praedicatorum, ac aliorum Superiorum, eorumque status scandalosa detractio, quos eorum Vulgo, & laicis non modo incaute, sed etiam intemperanter reprehendunt, & mordent, & ab eis male gestorum expressis quandoque nominibus aperta, & manifesta redargutione abstineant. Denique constitutionem felicis recor. Clementis Papae V. *Cle. 1. de priuil.* quae incipit, Religiosi, quam tenore praesentium innouamus, & approbamus, inuolabiler ab eis obseruari debere decernimus, vt hac ratione ad utilitatem populi praedicantes, & cum Domino sacrificantes, talentum, quod ab illo acceptarant, superlucrarit, & eiusdem gratiam, & gloriam consequi mereantur. Ceterum si quibusdam eorum, Dominus futura quaedam in Dei Ecclesia in inspiratione quadam reuelauerit, vt per Amos Prophetam ipse promittit, & Paulus Apostolus praedicatorum princeps, spiritum, inquit, nolite extinguere, prophetias nolite supernere, hos aliorum fabulorum, & mendacium gregi connumerari, vel aliter impediri minime volumus. Extinguitur namque ipsius gratia Spiritus, Ambrosio teste, si incipientibus loqui feruor contradictione sopitur: tunc Spiritui Sancto iniuria certe fieri dicitur. Et quoniam res magni momenti est, eo quod non de facili credendum sit omni spiritui, sed sint probandi spiritus, teste Apostolo, an ex Deo proueniant, volumus, vt lege Ordinaria tales assertae inspirationes, antequam publicentur, aut populo praedicentur, ex nunc Apostolicae Sedis examini reseruatim intelligantur. Quod si sine more periculo id fieri non valeret, aut vrgens necessitas aliud suaderet, tunc eodem ordine seruatim, Ordinario loci notificentur, vt illi adhibitis secum tribus, aut quatuor doctis, & grauibus viris, & huiusmodi negotio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt (super quo eorum conscientias oneramus) licentiam concedere possint. Si qui autem contra praemissorum aliquod committere quicquam ausi fuerint, vltra poenas contra tales a iure statutas, excommunicationis etiam sententiam, a qua non nisi a Rom. Pontifice, praeterquam in mortis articulo constituti, absolui possint, eos incurere volumus. Et vt eorum exemplo alij attentare licentia minime audeant, eius praedicationis etiam officium interdictum esse, perpetuo decernimus. Non obstantibus &c. Nulli ergo &c.

Ad sunt etiam aliqua Concilii Tridentini Decreta; in quibus plura ad concionatores, pertinentia statuuntur, nempe. Sess. 5. de reformatione. c. 2. sess. 24. cap. 4. & sess. 25. in Decreto de purgatorio, & instructiones Praedicationis verbi Dei reperies apud acta Ecclesiae Mediolanensis. par. 4. pag. 473. & declarationem Sacrae Congregationis de punitione Regularis praedicatoris absque Episcopi licentia habes infra in verbo priuilegia Regularium. Quando vero possint Parochus hanc facultatem in sua parochia dare post Nauar. in Man. cap. 24. nu. 141. exprimit Henricus in sum. lib. 7. de indulgent. c. 28. sub §. 8. An autem praedicare sit actus Sacri Ordinis, ita vt non possit per Episcopum alicui, qui non sit in sacris constitutus demandari, vide eundem Nauar. in cons. 2. de tempo. ordin. in antiq. & cons. 7. de off. iud. deleg. in nou.

Grego-

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam
rei memoriam.

Sancta Mater Ecclesia, cuius Christus caput est, ingenitam suam charitatem ad omnes late diffundens, antiqua Israelitica gentis, populi que Dei peculiare reliquias, pio nunquam desinit affectu miserari, grauiusque contristatur Iudeorum quo damnationem precipuis auctam muneribus, & gratijs, cuius erat ad opio filiorum, gloria, testamentum, legislatio, obsequium, & promissa, vnde oria Christus Saluator noster secundum carnem nasci dignatus est, per diuersas orbis partes tot iam secula dispersam, ac contagiosi gregis more per inuia, & inaquosa misere vagantem, verbi Dei fame, & aqua refectionis sui perire, longeq; no a terrena tantum super quem dominus fleuit, sed quod grauius est, a caelesti quoque Hierusalem, nisi Christum quem negauit, confiteatur exturbari, quia miseracione, & merore nos quoque non leuiter commoti in dies semper aliquid excogitamus, vnde eorum conuersioni, & saluti opportunius prouideatur, ipsiq; ad intelligentia viam, quam sibi pracluserunt, valeant Deo propitio peruenire. Quare sollicito hac animo meditantes, & felici recordationis Nicolai Papae Quinti, non nullorumque Romanorum Pontificum predecessorum nostrorum velligijs inherentes, presenti Constitutione generali precipimus omnibus Patriarchis Archiepiscopis, Episcopis, & alijs ecclesiarum prelati, etiam Cardinalatus honore predictis, vt in suis quisq; ciuitatib. terris, & locis in quibus competens aliquis numerus Iudeorum qui synagogam constituat, commemoratur, curent sabbati, vel alio cuiuscumque hebdomadis statuto die ad Iudeos ipsos in locum praestitutum non tamen sacrum, nec vbi sacra confici solent, conuocatos per aliquem Magistrum in Theologia, aliumue idoneum virum ab eis eligendum cum metcede congrua illi ex ipsum Hebraeorum collatione, aut alias prout commodius eis videbitur hebraica si fieri poterit lingua peritum sermones, vel lectiones haberi, in quibus illis exponatur scriptura veteris testamentis, Moylis scilicet, & Prophetarum, praesertim vero, qua eo sabbato leguntur, seu lectae in eorum sunt synagogis iuxta Sanctorum tamen Patrum interpretationes, & verum catholicae ecclesiae sensum, ac in eis differatur de veritate Christianae fidei, de certo aduentu, & incarnatione filij Dei, illiusque Natiuitate, vita, Miraculis, Passione, Morte, Sepultura, Descensu ad inferos Resurrectione, in caelum ascensione, de eius Euangelio in toto terrarum orbe per Apostolos eius, & alio Sanctos praedicato, innumeris, atque clarissimis virtutibus, & illustrium miraculorum gloria confirmato, ac de eius spiritali, & vero Regno, & de impio idolorum cultu sublato, & gentium vocatione, de perpetua Hierusalem, & terra eorundem Iudeorum desolatione, tum ipsorum vbi que terrarum dispersione, & captiuitate, & de alijs similis argumenti dogmatibus, & articulis ex lege, & Prophetis de diutina praeterea, & irrita Iudeorum aduentus Messiae, & carnalis illius regni expectatione, de vana eorum qua saepe quinimo quotidie eos frustrata est spe reditus in terram promissionis, & restorationis tertij templi, & denuum de multiplicibus, & varijs erroribus, & haesibus eorum, in quas miserime se demerserunt, postquam Christum Dominum in carne venientem agnoscere noluerunt, & de falsa per eorum Rabinos tradita, sacrarum scripturarum interpretatione, quarum literarum sensum fabulis, mendacijs, & varijs dolis, & modis detorquentes corruperunt, & deprauarunt, & haecenus corrumpere, & deprauare non desinunt,

finunt, deque omnibus alijsque eos possint ad agnitioem fidei ad errorum suorum correctionem, ad orthodoxamque fidem conuenerere, pro loci temporis, sumptique argumenti ratione prudenter agant, veris, & ex sacra scriptura de promptis demonstrationibus, nulla cum obreftatione, aut iracundia, sed magna cum charitate, & modestia veritatis lumē illis aperire conētur, ad quos sermones, & lectiones volumus, vniuersos & singulos vtriusque sexus iudēos a duodecim annis supra, infirmitate, aut alia legitima causa, de qua ordinarios docere debeāt non impeditos, in ciuitate, & locis vt praefertur habitātes, vel aliūde obueniētes, etiā si inibi domicilium non habeant, ita per circuitum conuenire, vt tertia saltem eorum pars, nec vnquam minor semper adsit. Quod si facere neglexerint interditi cum fidelibus commercij, & alijs pœnis arbitrio ordinarij, pro contumacia modo imponendis, donec satisfecerint competenter ad ipsos sermones audiēdos, compellantur. Si quis vero de numero fidelium ita fuerit salutis, aut sui, aut proximi sui, de quo vnicuique mandatum est immemor, qui eos a salutariibus huiusmodi sermonibus, seu lectionibus directe vel indirecte abduxerit, aut impediuerit, seu contenderit quoquomodo, excommunicationis sententia sit eo ipso ligatus, & contra eum ad alias pœnas ordinarij arbitrio omnino procedatur. Ceterum imperatorem regesque, & principes omnes, nec non respublicas, magistratus, & dominos temporales saeculares rogamus, & obtestamur in domino, vt Patriarchis, Archiepiscopis, episcopis, & alijs ordinarijs praedictis, eorumque vicariis, & ministris suum in praemissis auxilium praestent, amplissimum ab omnipotenti Deo praemium in supremis gloriae aeternae tabernaculis, habituri, &c. Datū Romae apud Sanctum Marcum anno Incarnationis Dominicae 1584. Kal. Septembris Pontificatus nostri anno tertio decimo. Sequitur publicatio facta Romae die 14. Septembris 1584.

PRIVILEGIA REGVLARIVM.

PRÆTER Summissas sciendum est, privilegia Regularium fuisse moderata per Concilium Lateranense sub Leone X. deinde per Conc. Trid. & per eius Sacram Cōgregationem fuisse factas aliquas declarationes, ac postremo per Constitutiones praefertim Pij IV. Greg. XIII. quas referam. Moderatio privilegiorum per Sedem Apostolicam Fratribus mendicantibus, & alijs religiosis concessorum per Leonem Decimum facta in Concilio Lateranensi habetur in Bulla Leo. X. rio, fol. 217. incip. Dum intra mentis arcana, & infra.

1. Sacro approbante Concilio statuimus, & ordinamus, quod Episcopi, & eorum superiores, & alii Praelati praefati, Parochiales ad eisdem Fratres, ratione locorum suorum legitime spectantes, quo ad ea, quae ad Parochianorum curam, & Sacramentorum conseruationem, administrationemque pertinent, sine tamen visitatorum insolito grauamine, vel impensa visitare, & illarum curam gerentes, & circa illam delinquentes, si Religiosi fuerint iuxta ipsius ordinis regularia instituta, intra septa regularis loci Seculares vero presbyteros, & Fratres huiusmodi beneficia obtinentes, libere tanquam sua iurisdictioni subiectos punire. ca. per. exemptione de priuile. in 6. Con. Tri. sess. 25. de regul. c. 11.
2. Actam praelati quam presbyteri saeculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, Missas in ecclesiis domorum eorundem, deuotionis causa, celebrare volentes, libenter recipere debeant.

Ac